

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE K PREVENTÍVNÝM ZUBNÝM PREHLIADKAM A RTG SNÍMKAM – CHRÁŇTE SVOJE PRÁVA

Bratislava 23. júla 2025

V poslednom období sa na verejného ochrancu práv, Róberta Dobrovodského, obrátili občania s otázkami týkajúcimi sa konania zubných kliník, ktoré podmieňujú vykonanie preventívnej prehliadky absolvovaním spoplatnených RTG snímok.

Verejný ochranca práv nemá priamu právomoc preskúmať konanie poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ako sú zubné kliniky. Jeho pôsobnosť sa nevzťahuje na posudzovanie konkrétnych medicínskych postupov ani na poskytovanie právneho poradenstva a právnych služieb v individuálnych prípadoch.

Napriek tomu, v snahe pomôcť občanom s riešením podobných problémov, a za predpokladu, že zubná klinika má zmluvu so zdravotnou poisťovňou, verejný ochranca práv upozorňuje verejnosť na dôležité informácie v súvislosti s ich právami.

Rozsah preventívnej stomatologickej prehliadky a úhrada RTG snímok

Preventívna stomatologická prehliadka, plne hrazená zo zdravotného poistenia (výkon pod č. D02), zahŕňa:

- prehliadku chrupu, parodontu a mäkkých tkanív ústnej dutiny,
- kontrolu medzičelustných vzťahov a vzájomného postavenia zubov,
- kontrolu zubných náhrad, dentálnej hygieny a hygienických návykov,
- určenie indexov KPE a PBI, prípadne stanovenie nového liečebného plánu a
- záznam do zdravotnej dokumentácie.

Tento výkon sa vykazuje jedenkrát ročne po dovŕšení 18. roku veku poistenca v systematickej starostlivosti. Je dôležité poznamenať, že spôsob vykonania „prehliadky chrupu“ nie je právne detailne zadefinovaný. Mnohí zubní lekári s cieľom zohľadniť súčasné poznatky lekárskej vedy považujú za správne vykonať kontrolu chrupu s prihliadnutím na RTG snímky.

RTG snímky a ich prínos

Absolvovanie röntgenu snímky chrupu má významné diagnostické výhody, najmä pri odhaľovaní zubného kazu v medzizubných priestoroch, ktoré nie sú viditeľné voľným okom. Včasná diagnostika vďaka RTG snímkam môže viesť k výrazne jednoduchšej a menej nákladnej liečbe.

Dva druhy zubných RTG snímok uhrádzané zo zdravotného poistenia

Verejný ochranca práv zdôrazňuje, že dva druhy zubných RTG snímok – intraorálna snímka a ortopantomogram – by mali byť plne uhrádzané zo zdravotného poistenia. Zo skúseností verejného ochrancu práv a jeho kolegov vyplýva, že prax niektorých zubných lekárov túto požiadavku neodráža a požadujú za ne úhradu.

Možnosti pre pacientov v prípade požiadavky na úhradu RTG snímky

Ak od Vás zubný lekár požaduje úhradu za intraorálnu snímku alebo ortopantomogram, prípadne Vás za týmto účelom posiela na iné pracovisko s požiadavkou na úhradu, máte niekoľko možností:

1. Vyžiadať si výmenný lístok a absolvovať röntgen u iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý úhradu nevyžaduje. V takom prípade sa so žiadosťou o informácie, ktorý poskytovateľ zdravotnej starostlivosti poskytuje zubné RTG snímky bez úhrady pacienta, môžu obrátiť na svoju zdravotnú poisťovňu.
2. Prevziať si od poskytovateľa zdravotnej starostlivosti potvrdenie o úhrade poplatku a následne sa podnetom (ktorého súčasťou bude dané potvrdenie) obrátiť na samosprávny kraj, ktorý je zodpovedný za kontrolu neoprávnene vybraných poplatkov zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Riešenie sporov s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti

Ak komunikácia so zubným lekárom zlyhá a nedôjde k dohode na spôsobe vykonania preventívnej prehliadky (napríklad len s použitím zväčšovacej techniky, s riadnym záznamom do zdravotnej dokumentácie o rozsahu prehliadky odsúhlasenom pacientom), a zubná klinika odmietne preventívnu prehliadku poskytnúť, občania majú možnosť obrátiť sa na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou podlieha skúmaniu ombudsmana

„Výkon dohľadu nad správnym poskytovaním zdravotnej starostlivosti Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou je preskúmateľný verejným ochrancom práv. Rovnako tak môžeme preskúmať aj konanie zdravotnej poisťovne súvisiace so zabezpečením dostupnosti zdravotných výkonov pre svojich poistencov a konanie samosprávneho kraja vo veci podnetu na neoprávnený výber poplatku. Verím, že tieto informácie pomôžu občanom lepšie sa zorientovať v ich právach a možnostiach pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti“ hovorí Róbert Dobrovodský, verejný ochranca práv.